

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ן עה.

עין משפט
נר מצוה

במז א ב מיי פי"ג מהל'
נדרים הלכה ט סמג
ללאוין רמב טוש"ע י"ד
סימן רלד סעיף כח:

תוספות

[illegible]

א) תניא כווסיה דר' אמי. לאוקמה [עד.] להא דר' אליעזר כשעשה בה מאמר: מה אשה שאין לו חלק בה עד שלא תפא לרשות. והיינו ארוסה: משנאת לרשות. היינו משקדשה והיינו לישנא דמשבתא דאילו נשואין בשלשן כניסה מדבר להו תנא דמתן (לשלי עב.) עד שנתכנס לרשות: נגמרה [עד.] גמיה הפרת

נדרים דמפר בשותפותיה דלצ"א
 אשה שיש לו חלק בה עד שלא תצא
 לרשותו. דהיינו יצמה שהיה לו חלק
 בה משום זיקה קודם שעשה בה
 מאמר: משנצא לרשותו. דהיינו
 כעשה בה מאמר ואינו דין שתגמר
 לו ויהא זכאי יצם להפר נדרים
 בשותפות: כשאר דברים כן נדרים.
 משאר דברים אמה למד שאין היצם
 מפר נדרים שהרי לשאר דברים אינה
 כארוסה ואפילו עשה בה מאמר
 וכדמפרש לקמן אף להפרת נדרים כן
 שאינה כארוסתו ואינו מפר נדרים
 אפילו בשותפות: חזל ענין ש
 עוזי. על ענין היה דואר מפני שלא
 שימש את ר"מ: מאי תניא כוותיה
 דר' אמי. דלוקמה בשעשה בה
 מאמר היכא תניא כוותיה: דקמי
 צין שעשה בה מאמר. אלמא שמעיה
 ר"ע לר"א דנעשה בה מאמר מיירי:
 אי נמי מרישא. דקמי משנכנסה
 לרשותו נגמרה לו. האי ליגמא לאו
 דוקא דהוה ליה לחמיה אשה שיש
 לו חלק בה עד שלא תצא לרשותו

מבצחם לרשותו אינו דין שתמגר לו אלף ריש מילתא נקט: מאי נשאר
דברים כן נדרים דקטני. מאי נינהו אותן דברים דקא יליף נדרים
מיניהו: שאין חייבין עליה סקילה. שאין חייבין על היבמה סקילה
ואפילו עשה בה מאמר. אלא לא עריך מאמר היבמה כקדושין
לדארוסה: מתנישין נמי דיקא. דמחויב סקילה קא מייתי רביה:
כשם שארוסה גמורה לאישה. לדארוסה בסקילה אם זינתה: ולענין
הלכה קי"ל כר"ע דלינו מפר לא לאחז ולא לשנים דלע"ה דקי"ל
בה לימורה המה מקמי דליית לה הך דרייתא אכל בת דלע"ה דקי"ל
היבמה גמורה לאישה שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה
דברו ליה מידי נקטינן כותיה וכן פסק הרמב"ם ז"ל. ומסתפקא לי
לא ולא ידענא אכרעותא בהא מילתא. מיהו מסתברא לי דנדרים
ליכא ארום מת הצעל נתרונה רשות לאז והכא כיון דלא זכי יבם
ביותי בעלי הרום ז"ל בהיה דב"ש סברי בנדרים נמי שנרשו לארום
כיון דנרשו לארום ראשון לא זכי בזה ארום אחרון ואע"ג דלייתיה לארום
מיהא בנפשי נפשי וליכא ארום לדידן נמי ביבם כיון דלא זכי בנדרים ארום
הוא אם שנרשה לי בזה ולענין מעשה לרץ עיון ובדיקה דנדרים הראשונים
לא שעה שהם מלאך מתכאן ועד שאזכא ממקום פלוני. והיינו דקמתי מכאן
אזכא מפר לא מהשתא דחייש דלמא צעודו אללה מדור נדרים שיצא
מקיימין לא אמר כלום. דדוקא לענין הפרה אמר ר"א מופר משום ק"ו
נדרים שבאו לכלל איסור שהם חוקים ביותר שכבר חלו לא יפר נדרים
דנתי לאשכחן נדרים שחלו דחמירי מנ"י לקיימי מאן לימא לן הכי
לו: לא צא וכלל קס. נדרים שלא חלו: לא צא וכלל ספר. ולע"ג
ר"א דלמא דמאי מפר נדרים קודם שתדור מן אמרינן דאותן נדרים
ידאו דלמא לא חיייל כלל כיון שהפר להם קודם שנדרה: ודאפסי
והא אי אמרת חייילן ובטלינן הויא תפיסותא דנתי דבטלינן לה. מיד
הויא דקמרתא קאמר ואי לא חיייל ליכא חששא הלכך לא הויא תפיסה
ואי דבעיא לן בריש מרילתין (דף יא:) היכא דמנא בשר שלמים לאחר
אי בדמעיקרא קמתפסין ואסור או בדהיתרא דהשתא קמתפסין ושרי
זה כזה ומש"ה אמר דכמו שהוא זה עכשיו קאמר אכל הכא שו
ות דקאמרה קמתפסין והכי מוכחא סוגיין דנזירות שנכתוב בסמוך
פסיקא בה כי אבטיל ונראה קמא אבטיל נמי האי דדינא דמתפסין הכי
מי ואני כולן נזירין הותר אחד מהן הותרו כולן ולעיל נמי בפ' ד'
נזיר כולן ולאו קושיא היא כלל דלא איתמר הותר אי מהן הותרו
אגלי מילתא שלא היה כאן נדר מעולם ובטלה לה התפסה דבתרא
אינך באיסוריהו קיימי שאין התפסה שלהם בטלה בכך וגמרה היא
בכדיא

דיא

וּמוֹמֵי תַנִּיחַ כּוּוֹסִיהָ^(ט). מִמָּוֵחַ מִשְׁכַּחֲמִין הֵבֵא דַּתַּנִּיחַ כּוּוֹסִיהָ דִּר' אַמִּי
דִּכְשָׁעָהּ זֶה מֵאֲמֵר פְּלִיגִי: מִדְּקֵאֵי ר"ע אֲמַר כְּלוֹם הִלְקִינוּ בֵּין יָבֵס
לְכוֹ בֵּין שַׁעֲשָׁה זֶה מֵאֲמֵר כּוֹ. מִכְּלָל דְּשִׁמְעִיה לִיה לְר"א דִּאֲמַר
דִּכְשָׁעָהּ זֶה מֵאֲמֵר יִפְר וְהֵבִי מֵהֶדֶר לִיה ר"ע הֵכִי: א"י. מִדְּקֵאֲמַר
ר' אֲלִיעֶזֶר בִּרְבִּיא מִשְׁנַכְסֵסָה לְרִשְׁמוֹ

נגמרה לו אשה שיש לו חלק בה וכו' אינו דין שתגמר לו ואי דלא קדיש דלא עשה בה מחמר מאי נגמרה לו איכא: **אי אשה מודה**. שאפילו עשה בה מחמר שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה הלכך לגבי נדרים נמי לא הוי כלארסה ואהכי אינו יכול להפטר לה: **מפנין נמי דיקא**. כיוצא אמי (א) טעמא דר"ע דלמך צבריתא וכשאר דברים כן נדרים משום סקילה הוא דקאמר: **דאמי אין היבמה נגמורה לאישה**. מדקא קרי לה ליבמה אשה אלמא כשעשה בה מחמר עסקין ומדלמך הכי דלאכא נמי להבש לארסה שמע מינה דמשום סקילה הוא דקאמר ר"ע דאינו מפר כשם שמפר לארסה: **מתני'** הרי הן קיימין לא אמר כלום. דנדרים שלא צאו לעולם אינו יכול לקיים: **שפאז כללן איסור**. שכבר נדרה וקא חיייל עלה אפילו הכי מפר כ"ש דמפר אותן שלא צאו כללן איסור וכשציבא דעדיין לית בהו ממשה. אבל לענין חיים אי אפשר שידון כן

הדברים שבהם צאנו לכלל איסור דין הוא שיקיים הלכן לא אחר כלום
הכל: אם שלא בא לכלל הקס. שעדיין לאו צאנו לעולם ואי
לאפשר לקיימו דקדמתי דכי אמר הרי הן קיימין לא אחר כלום:
בא לכלל הפס. דאינו יכול להפס: גב' מיהל חייני. עלה
ובטלי לאתער משום ⁽¹⁾ דהפס קודם לכן: או דילמא לא
חייני כלל. דהפס דעבד קא מהניא דלא חיינא עלה שום נדר:
דאי

יש זיקה ולעיל פרישנא טעמא דר"ע משום דסבירא ליה אין זיקה
דאפילו סבירא ליה לר"ע דיש זיקה מצי אמר דלא יפר לפי ש
וכיוון דקלקסה בן עזאי לר"ע וחבירו לר"א ור' יהושע דגידא דלא
כיוון דיבם לא מצי מפר אז במקום יבם מן הארוסין אי מצי
שגדרה צימה אציה אז בזהוהי ארוסה מצי מפר לא דהא כל היכא
שצנדרה צימה כמאן דליתיה ע"י וממא שפסתי מלמלה (דף ע"א) בשם
ר' יוחנן דצנדרה צימה כמאן דליתיה ע"י ק"ל כן דהא לפי פירושם "וְעַמְיָהוּ דב"ש" משום
דליתיה דמי ויזין דכמאן דליתיה דמי קס ליה א' כאלו א'
מיראשון אז מצי מפר. מיהו צנדרים שגדרה צימות יבם אכתי מספקא לי.
ל"ל: ב"ר"ב' האומר לאשמו וכו' מכאן ועד שצנא ממקום פלוני. מחלו
וולא קתני מיום זה לפי שאין דעמו אלא מיום שיצא מכאן ומש"ה
צנדרים ודפפראשית ע"י (דף ע"ג). בזהוהי דהאומר לאפוטרופוס: ר' יו
דליתיה דפפראשית (אולי ע') (ולענין הקמה אדרבה היא הנותנת) אם הדפ
שלא בזה לכלל איסור ולא חמירי כולי האי אבל לענין הקמה אדרבה
לא חלו דלא אלימי: אם שצנא לכלל הקס. נדרים
דליכא ק"ו צעל כרחק הקיסין הכתוב: ג' לר"א מיחל חיילין וצטלן.
שגדרה לאחר הפרה חיילי דהפרה לא מעבדא בזה ומיהו צטלי לזה
בגון שגדרה היא צנור וצא אחר ואמר ואני
אפי' הכי כיון דחיילי מצי מתפסין בזה דכי אמר ואני כמות האריני וזני
ומתקא דהא ואפי' מתפס חיילין וצטלן הכי מצי מתפס מאי שצנא
ורחיקא דהא ואפי' מתפס ציה בשר אחר ואמר ואני כמות האריני
ומוסקנא דביתרמא קמתפס איכא למימר דלא דמי דשאני התם דלא
בצ"ד. ומקשה מו הכא ונהי דחיילא התפסא מאי הו' נימנא דכיון דמי
הוא כדמתן פ' שם שאמר (נו"ד כ:) הריני זני ושמע חבירו ואמר
(דף ע"ג. וסו. צמשה) אמר דצטלנאן אז בזה הותר הראשון
וכיון אלא ביתר חכם שפוקר הוה מעיקרו הלכך כל שהותר א'
אצל צעל שאינו עוקר למפרע אלא מכאן ולהבא א"פ שהותר הראשון

גמ' איבערא להו [לר"א] מיחל חיילי נדר

(א) לעיל עב: מיר יב;
(ב) [לקמן עו:]; (ג) [שייך
עוד לדף עד:]; (ד) [ע"כ
שייך לדף הקודם]; (ה) [כל
זה טעות הדפוס]; (ו) [שייך
לע"ב].

תורה אור השלם

1. כָּל נָדָר וְכָל שְׁבַעַת
אֲסָר לַעֲנֹת נֶפֶשׁ אִשָּׁה
יִקְיָמוּ וְאִשָּׁה יִפְרֹנוּ:
בַּמִּדְבָּר לִי יָד

הגהות הב"ח

(א) גמ' מדקתני זין
שעשה: (ב) רש"י ד"ה
וממי תניא כוותיה דרבי
אמי ממי: (ג) ד"ה
וממתניתין וכו' דטעמא וכו'
מנדקא קרי ליכמה חשה
ואללמא וכו' ומדקאמר
הבא דליכא כ"ל וד"ל:
(ד) ד"ה מיחל וכו' משום

מוסף רש"י
כל הנדרים כו' הרי הן
קיימין לא אמר כלום.
דעדיין לא בא הנדר לעולם
היחיד יכול לקיימו (לעיר
עובד). לא בא לכלל הקם
לא בא לכלל הפר.
הלכך לא מצי מפד אלא
לאחר שזורה שבה לכלל
הקם (לקמן עו:).

פירוש הרא"ש

[illegible]

זיילי כלל: